

TÜRKİYE SELÇUKLU DEVLETİ

(ANADOLU SELÇUKLU DEVLETİ)

(1077 - 1308)

♥ Selçuklu soyundan gelen Kutalmış Bey'in oğlu "Süleyman Şah" tarafından "İznik" te kurulmuştur.

Süleyman Şah'a Büyük Selçuklu Sultanı Melikşah'ın hükümdarlık ünvanı veren bir ferman, Abbasi Halifesinin de hükümdarlığını onaylayan bir menşur göndermesi ile devlet kurulmuş oldu. (1077)

♥ Süleyman Şah batı yönünde fetihlere devam ederek devletin sınırlarını Marmara kıyılarından Çukurova'ya kadar genişletti. Bizans ile İstanbul Boğazı'nı sınır olarak belirleyen bir antlaşma yaptı.

♥ Yerine Ebul Kasım'ı bırakarak güneye sefere çıktı. **Tarsus, Adana, Antalya, Antep ve Antakya**'yı aldı.

♥ Bu fetihler Suriye Selçuklu Meliki Tutuş ile ilişkilerini bozdu. Yapılan savaşta Süleyman Şah yenildi ve hayatını kaybetti (1086). Mezarı **Caber Kalesi**'ndedir. Lozan Antlaşması ile Türk toprağı kabul edilen bu yer Türk askerleri tarafından korunmaktadır.

Süleyman Şah'ın ölümünden sonra (1086-1092) bir süre fetret dönemi yaşandı.

I. Kılıçarslan Dönemi :

___ Devlet işlerini düzene koydu.

___ Bizans üzerine baskı kurdu.

___ Çaka Bey'i ortadan kaldırdı.

___ Malatya'yı kuşattığında I. Haçlı seferinin başlaması ve İznik'i kuşatması üzerine geri döndü.

___ İznik'te başarılı bir savunma yaptıysa da şehri Bizans'a terk ederek devletin merkezini **Konya**'ya taşıdı.

___ Danişmentlileri yenerek Malatya'yı ele geçirdi.

___ Daha sonra Suriye'ye yöneldi ve Musul'u aldı.

___ Emir Çavlı ile yaptığı savaş yenildi ve Habur Irmağı'nda hayatını kaybetti (1107).

I. Mesut Dönemi :

___ 1107 - 1116 yılları arasında tekrar fetret devri yaşandı ancak Mesut kayınpederi Danişmentli Emir Gazi'nin de yardımını alarak tahta çıktı.

___ Danişmentlilerle işbirliği yaparak Bizans'a karşı başarılar elde etti.

___ Danişmentlilerin iç karışıklıklarından yararlanarak Ankara , Çankırı , Kastamonu ve Elbistan'ı ele geçirdi.

___ Konya yakınlarında Bizans ordusunu yendi.

___ II. Haçlı ordusunu Eskişehir yakınlarında yenerek büyük ün kazandı.

___ Danişmentlilerden Sivas'ı ve Malatya'yı aldı. **1155** yılında Konya'da öldü.

HAÇLI SEFERLERİ

► Türklerin Anadolu'yu fethi ve Bizans'ı tehdit etmesi, Kudüs'ün Müslümanların eline geçmesi gibi nedenlerle Hıristiyanların Türk ve İslam dünyası üzerine 1096'dan itibaren başlattıkları seferlere denilir.

* Bu seferlerde Hıristiyan askerlerin haç sembolleri kullanmaları dini sebepleri ön plana çıkarmışsa da bu seferlerin siyasi, sosyal ve ekonomik sebepleri de vardır.

HAÇLI SEFERLERİNİN SEBEPLERİ		
DİNİ		<ul style="list-style-type: none">* Hıristiyanların kutsal yerleri özellikle Kudüs'ü müslümanlardan geri almak istemesi,* Fransa'da ortaya çıkan Kluni tarikatının kışkırtmaları,* Papa ve din adamlarının nüfuzlarını artırmak istemeleri,
SİYASİ		<ul style="list-style-type: none">* Türkler karşısında zor durumda kalan Bizans İmp.nun Avrupa'dan yardım istemesi,* Avrupalıların Türkleri Anadolu, Suriye, Filistin ve Akdenizden uzaklaştırmak istemesi,* Senyör ve şövalyelerin macera arzuları
EKONOMİK		<ul style="list-style-type: none">* Avrupalıların doğudan gelen ticaret yollarına hakim olmak istemeleri,* Avrupa'da toprak sahibi soyluların daha çok toprağa ve zenginliğe sahip olmak istemeleri* Avrupalıların doğunun zenginliklerine doğrudan sahip olmak istemeleri

* Haçlı Seferleri **toplam sekiz** tanedir. **İlk dördü önemli** olan bu seferlerin **ilki 1096'da** başlamış, en **sonuncusu ise 1270** yılında yapılmıştır.

I. Haçlı Seferi : (1096 - 1099)

- Avrupa'nın çeşitli ülkelerinden Piyer Lermit'in komutasında toplanan ilk grubun tamamına yakını Türkiye Selçuklu ordusu tarafından yok edildi.
- 600.000 kişilik ikinci grup büyük kayıplar vermesine rağmen **Kudüs'e** ulaştılar ve burada bir "**Latin Krallığı**" kurdular.
- Ayrıca **Antakya, Urfa, Sur, Trablusşam** ve **Yafa** şehirlerinde de kontluklar kurdular.

II. Haçlı Seferi : (1147 - 1149)

- Musul Atabeyi İmadeddin Zengi, Urfa Latin Kontluğu'na son verince Alman imparatoru III. Konrad ve Fransa kralı VII. Lui yeni bir sefer başlattılar.
- İlk kez kral ve imparatorların katıldığı bu sefer de amacına ulaşamadı.

III. Haçlı Seferi : (1189 - 1192)

- Eyyubi hükümdarı **Selahattin Eyyubi'** nin **1187'de "Hattin-(Hittin) Savaşı"**nda haçlıları yenerek Kudüs'ü geri alması üzerine yapılmıştır.
- Bu seferde o zamana kadar oluşturulan orduların en büyüğü meydana getirilmiş, sefere **Alman İmparatoru Frederik Barbaros, Fransa Kralı II. Filip Ogüst** ve **İngiltere Kralı Arslan Yürekli Rişar** katılmıştır.
- Ancak Kudüs'ü geri almayı başaramamışlardır.

IV. Haçlı Seferi : (1202-1204)

- Eyyubilerin Filistin'deki Yafa'yı ve Suriye'deki bazı şehirleri ele geçirmesi üzerine düzenlenmiştir.
- Ancak bu sefer doğrudan Bizans üzerine yapıldı. İstanbul'da yönetime el koyan Haçlılar bir "**Latin Krallığı**" kurdular.
- Bunun üzerine Bizans hanedan mensupları **İznik** ve **Trabzon'da** iki ayrı devlet kurdular.

* Daha sonra düzenlenen dört Haçlı seferinin hiç biri Anadolu üzerinden yapılmamış ve bu seferlerde de Haçlılar hiçbir başarı elde edememişlerdir.

HAÇLI SEFERLERİNİN SONUÇLARI

DİNİ

- * Avrupa'da kiliseye ve din adamlarına duyulan güven sarsıldı.
- * Hristiyanlarca kutsal kabul edilen topraklar yine müslümanların elinde kaldı.
- * Katolik ve Ortodoks kiliseleri arasındaki ayrılıklar daha da derinleşti.

SİYASİ

- * Seferler sırasında birçok soylunun ölmesi Avrupa'da feodalite (Derebeyliğin) zayıflamasına neden olmuştur.
- * Anadolu Selçuklu Devleti'nin bir kısım topraklarını kaybetmesi Türklerin batıya ilerleyişini bir süre durdurmuştur.
- * Haçlılarla yapılan mücadeleler daha sonraki dönemde başlayacak Moğol saldırıları karşısında güçsüz bıraktı.
- * Haçlılara karşı büyük başarılar elde eden Türklerin İslam dünyasındaki saygın ve lider konumu güçlendi.

EKONOMİ

- * Doğu- Batı ticaretin gelişti, Akdeniz limanları önem kazandı.
- * Papaların ve kralların seferlere mali destek için İtalyan bankerlere başvurması Avrupa'da bankacılık fikrini geliştirdi.
- * Ticaretin gelişmesiyle ticaretle uğraşan "Burjuva" sınıfı önem kazandı.
- * Seferlerin yolu üzerinde bulunan yerler ekonomik kayıplara uğradı.

BİLİM ve TEKNOLOJİ

- * Avrupalılar İslam kültür ve medeniyetini yakından tanıdı ve faydalandılar
- * Avrupalılar pusula, barut ve kağıt yapımını İslam dünyasından öğrendiler.
- * Avrupalılar Türk-İslam mimari tekniklerini (köprü, kemer, kervansaray v.b.) öğrendiler.
- * Avrupalılar dokuma, cam ve deri işleme sanatlarında yeni bilgiler edindiler.